

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

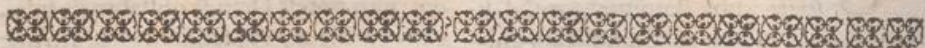
III. Sine possessione praescriptio non procedit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

cat Ecclesia. *Cap. auditis. 15. de præscript.*

(G) Qui titulum præscriptionis allegat, & postmodum privilegium impetrat, si consummata erat præscriptio, ejus juri renuntiâsse videtur, si nondum erat consummata, postimpetratum pri-

villegium bonam fidem amittit, & ideo secundum Canones non præscribit. *Cap. veniens. 19. de præscript.* Si igitur *Nicéphorus* controverlos pagos absque sub- & obreptione Diœcesi suæ Pontificio diplomate uniti impetravit, cessat omne jus & titulus præscriptionis.

REGULA III.

Sine possessione præscriptio non procedit.

Quæres primo. Quid est possessio?

ꝛ. Est detentio rei, juris & animi adminiculo. Dicitur: *juris*: quia gaudens effectibus & fructibus possessionis ad rem possidendam juris impotens esse non debet, quemadmodum Laici jus decimarum aliâque jura spiritualia possidere nequeunt. Dicitur: *Animi adminiculo*: nempe intentione & animo rem ut suam habendi, hinc depositarius non est possessor, quia rem alienam custodiendi tantum tenet animo; commodatarius, usurarius, conductor, &c. non proprio, sed alieno nomine possident, & tantum animo re alienâ utendi.

Quæres secundo. Quotuplex est possessio?

ꝛ. Alia propria, alia impropria est; propria corporalium, impropria incorporalium rerum est, ut beneficia, juris eligendi, venandi, servitutum possessio, quæ proinde quasi possideri dicuntur. Alia est naturalis, alia civilis. Na-

turalis est, cum quis naturaliter animo & corpore rem tenet, & eidem insitit; civilis est, cum quis rem animo detinet, ut si quis fundum animo & corpore adeptus peregrè proficiscitur, nemine in fundo relicto, animo tamen sibi eundem detinendi.

Quæres tertio. Quis hujus Regulae sensus?

ꝛ. Præscriptio sicut non est, dum inchoatur, sic inchoata non procedit, nec perficitur, si possessio toto tempore ad præscriptionem de jure requisito non continuetur, sed quomodocumque amittatur: quia præscriptio in continuatione possessionis tempore & modo à legibus ac Canonibus constituto fundatur, ideo sicut deficiente aut sublato fundamento ædificium necessariò corruiat, ita quoque deficiente, ablata, amissa & interruptâ possessione inchoata aufertur, vel interrumpitur præscriptio?

Quæres quarto. Quot modis possessio interrumpitur?

RE. Duobus: *Naturaliter* & *Civiliter*. *Naturaliter* interruptitur, quando quis vel à possessione violenter, nec eam statim recuperat, vel rem possessam spontè dimittit. *Civiliter* interruptitur, quan-

do jus possidendi per actum juridicum, ut per citationem, litem contestationem, & maximè per sententiam in dubium vocatur.

C A S U S.

Orosius Jurisconsultus defendit Martinum Abbatem contra Ordinarium suum, qui ei officium Præsidis Consilii Ecclesiastici abstulit, quod aliàs Prædecessores ejus ab immemoriali tempore administrarunt, hunc *Orosius* titulo præscriptionis tueri conatus est. (A) Sed litem sumptuosam Abbas perdidit. Pro sumptibus autem Advocatiæ *Orosio* certi pagi decimas Conventu sciente & non contradicente concessit, cum conditione, ut decimæ receptis sumptibus ad monasterium redirent. (B) Cum decimæ paulatim in oblivionem venissent, & Martinus vivere desiisset, Successor Abbas easdem repetere cœpit, cui opposuit *Orosius* se eas jam præscripsisse, cum

ipsas ultra 40. annos possedisset. (C) Per amicabilem compositionem monasterium decimas recepit, sed Abbas Personatum filio *Orosii*, qui necdum Clericus erat, nec animum clericandi positivè habebat, contulit. (D) Ex post primâ tonsurâ initiatus pluribus annis mundanis vanitatibus deditus beneficium tenuit, & per substitutum administravit, ab Ordinario tandem vel Ordines ad Personatum requisitos suscipere, vel beneficio cedere jussus, illud dimittere prælegit. (E) Substitutus in Personatu se titulo possessionis & inde juris quæsitum manutenere, nec cedere volebat, donec sibi de alio beneficio provisum esset. (F)

R E S O L U T I O.

(A) Si præsidium in consilio Ecclesiastico *Martini* Antecessoribus non intuitu personarum, sed Abbatis dignitatis collatum, eique perpetuò annexum fuerit, rectè *Martinum* defendit *Orosius*, cum reale sit privilegium, quod ad Successores transire noscitur, juxta *Reg. autem 16. de reg. jur. in 6.* decet concessum à Principe beneficium esse mansurum. Quamvis ergo Successor privilegium concedentis hoc

ipsum absolutè revocare valeat, requirit tamen naturalis honestas, & Principis dignitas, ut privilegium maneat, ne illudere videatur, & inconstantia arguatur.

Si præsidendi officium personale solum fuerit, quia v. g. propter Abbatum istius monasterii dexteritatem, doctrinam & experientiam singularem ipsis committi solitum, contra *Regulam* peccavit *Orosius Martinum* ex capite præscriptionis

scriptionis defendendo, licet enim *Martinus* officium memoratum cum Antecessoribus suis possederit, non currebat tamen præscriptio, eò quòd non proprio, sed Ordinarii nomine illud possiderent. *Cap. si diligenti. 17. de præscript.*

(B) Quia temporalis solum erat decimarum alienatio, taciturnitas Capituli Regularis pro consensu habebatur. *Cap. continebatur. 2. de his que sunt à Pralat.*

(C) Iterum contra *Regulam* jus præscriptionis opponit *Orosius*, cum nomine alieno & animo decimis ad tempus tantum fruendi hucusque possederit, nec ipsas nomine proprio possidere potuerit, utpote incapax juris hujus spiritualis. *cap. quamvis. 17. de decim.*

(D) Si cum implicito pacto *Orosii* filio facta Personatus collatio, ut decima monasterio redderentur, simoniaca est & invalida. *Cap. fin. de pact.* Quamvis ex alio capite simul invalida sit, quia videlicet prima tonsurâ nondum initiatus erat. *cap. fin. de tempor. ordinat. in 6.* Cum Laici beneficia Ecclesiastica possidere non possint, qua de causa nec Regulâ Cancellariæ de triennali tueri sese valebat; hæc enim præter titulum coloratum capacitatem supponit possidentis.

(E) Quia beneficia Deo consecratis personis ob sacram & spiritualem functionem conceduntur. *Cap. fin. de re-script. in 6.* Justè Episcopus, cui beneficiorum Canonicam administrationem procurare incumbit, Personatistam vel ad personale personatus servitium, vel ad beneficii depositionem compellere potuit. Gratis autem disjunctivè præcepit, cum absolute tantum ad deponendum beneficii titulum cogere potuisset, siquidem primæ tonsuræ susceptio non revalidat collationem antè invalidè factam, cum non firmetur tractu temporis, quod de jure ab initio non subsistit. *Reg. 18. de reg. jur. in 6.* Quare beneficium toto illo tempore, quo filius *Orosii* ejus titulum gessit, vacavit, & omnes fructus ex eo perceptos exceptâ parte pro salario substituti deputatâ, restituere sive ad causas pias applicare tenentur.

(F) Quia substituti possessio non proprio, sed alieno nomine fuit, ex ea jus sibi acquirere non potuit per *Regulam*, & cit. *cap. si diligenti. 17. de præscript.* Ex fructibus tamen à principali perceptis præstiti obsequii debet recipere mercedem,

